

та в цілому підвищити ефективність діяльності підприємств залізничного транспорту.

УДК 338.124.4

ШЛЯХИ ВИХОДУ ПІДПРИЄМСТВА З КРИЗОВОГО СТАНУ

Морозова Л.В., ст. викладач (АВВ МВС України)

Для формування стратегії антикризового управління підприємством необхідно визначити його здатність до адаптації, тобто, чи досягнуто стан, при якому стратегічний потенціал підприємства знаходиться поблизу кордонів адаптивності. У цьому випадку мова йде про перший рівень кризового стану - критичну ситуацію, що склалася на підприємстві. Її можна подолати за рахунок підвищення зовнішньої і внутрішньої гнучкості підприємства.

Коли, стратегічний потенціал підприємства в існуючому вигляді вичерпав можливості пристосовуватися до зростаючої нестабільності зовнішнього середовища настає другий рівень кризових явищ - власне криза. При цьому стратегічний потенціал підприємства знаходиться досить далеко від кордонів адаптивності, і може наступити фінансова неспроможність підприємства, яка найчастіше завершується банкрутством.

Катастрофічний стан підприємства настає, коли ризик втрати активів майна власників наблизився впритул до свого граничного значення.

Різні рівні кризових станів підприємства вимагають різних заходів антикризового управління. При критичному стані необхідно здійснювати зміни в сфері менеджменту, кризовий стан вимагає внесення кардинальних змін у стратегічний потенціал, катастрофічний стан - повного припинення функціонування підприємства в даній сфері економічної діяльності, зміна парадигми цієї діяльності.

Антикризове управління спрямоване на недопущення, запобігання критичним, кризовим і катастрофічним станам підприємства. Тому таке управління пропонується починати з моменту прийняття рішення про парадигму бізнесу і вибору місії підприємства з усіма подальшими діями, пов'язаними зі стратегічним і тактичним управлінням підприємством. Воно включає в себе, зокрема, заходи щодо санації підприємства, виведення його з кризових ситуацій, тобто робиться акцент на збереження підприємства, його майнового комплексу як діючого. Це стає можливим, коли на підприємстві будуть налагоджені грошові потоки, пов'язані з стабільним випуском і продажами

конкурентоспроможної продукції при зниженні постійних і змінних операційних витрат. Таке твердження припускає на практиці необхідність складання та реалізації бізнес-плану фінансового оздоровлення підприємства, який базувався би на освоєнні відповідних товарних і процесових новацій та здійснення комплексу фінансування антикризових інвестиційних проектів.

Таким чином, шляхами виходу підприємства з кризового стану є необхідність пропозиції теоретичних основ обґрунтування інвестиційних та фінансових проектів в умовах ризику, що дозволить з'ясувати особливості ситуацій ризику, які виникають при обґрунтуванні різних видів інвестиційних проектів, зрозуміти специфіку основних факторів ризику, що визначають можливі відхилення майбутніх результатів інвестиційних дій інвесторів та основні шляхи управління ризиком в економічних умовах.

УДК 330.341.1:656.2

ВПЛИВ АКЦІОНУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ НА ЙОГО ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Назаренко І.Л., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Україна активно включається у світові суспільно-економічні процеси: приєдналася до Світової організації торгівлі, стратегічною метою визнано отримання асоційованого членства у Європейському Союзі. Як зазначено у Транспортній стратегії України на період до 2020 року, транспорт має розвиватися випереджаючими темпами з метою сприяння швидкому економічному та соціальному розвитку країни та її участі у міжнародному поділі праці.

Згідно з Концепцією стратегічного розвитку залізничного транспорту держав-учасників СНГ до 2020 року, основними напрямками співробітництва є розвиток МТК; розвиток швидкісного та організація високошвидкісного пасажирського сполучення на залізницях Співтовариства; удосконалення системи управління перевізним процесом; розвиток інформаційних технологій тощо.

Необхідно відмітити, що в діючій Стратегії розвитку залізничного транспорту на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2009 р. N 1555-р, вказані певні напрямки розвитку, які неможливо реалізувати без впровадження інновацій: технічне переоснащення об'єктів інфраструктури залізниць, забезпечення залізниць рухомим складом вітчизняного виробництва, здатним істотно підвищити техніко-технологічні показники; удосконалення технології організації

перевезень; поетапне впровадження швидкісного руху пасажирських поїздів; реформування галузі залізничного транспорту; підвищення конкурентоспроможності залізниць на ринках транспортних послуг тощо.

Отже, реалізувати вищеперераховані напрямки можливо лише за умови переходу на інноваційний шлях розвитку з реформуванням Укрзалізниці.

Метою даної публікації є дослідження можливого впливу акціонування залізничного транспорту на його інноваційну діяльність.

23 лютого 2012 року Верховна Рада України ухвалила в цілому «Проект Закону про особливості утворення державного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування» та «Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про залізничний транспорт" (щодо розмежування функцій державного та господарського управління галуззю).

Реалізація реформ буде здійснена у три етапи. На першому етапі (2011 - 2012 рік) планується утворити єдиний господарюючий суб'єкт - публічне акціонерне товариство "Укрзалізниця". Одночасно в цей період буде відповідно дороблений Закон "Про залізничний транспорт".

Другий етап реформування (2013-2015 роки) передбачає ринкову трансформацію управління залізничним транспортом; утворення організаційно-правових та економічних умов для розвитку конкуренції; удосконалення фінансово-економічної системи і тарифної політики; проведення ефективної соціальної політики.

На третьому етапі (2015-2019 роки) буде завершена вертикально-інтегрована побудова управління господарствами галузі, ліквідовано перехресне субсидування пасажирських перевезень, продовжено технічне переоснащення галузі та розвиток конкурентного ринку залізничних перевезень.

Як наголошується в пояснювальній записці, акціонування і реформа дозволять зробити структуру залізничного транспорту більш прозорою, підвищити якість корпоративного управління та ефективність прийняття рішень. Зміна форми власності дозволить прискорити реалізацію власних інвестиційних програм УЗ, залучати зовнішніх інвесторів і створювати спільні підприємства. Зокрема УЗ зможе залучити фінансування, яке ЄС спрямовує на структурні реформи в Україні.

Таким чином, при адекватній реалізації заходів по реформуванню залізничної галузі, будуть створені передумови для переходу Укрзалізниці на інноваційний шлях розвитку, а саме:

- підвищення зацікавленості керівництва

в активізації інноваційної діяльності, враховуючи об'єктивну необхідність входження до європейської транспортної системи і виконання перерахованих вище завдань діючих стратегій розвитку;

- залучення інвестицій для інноваційного розвитку Укрзалізниці;

- створення дієвого організаційно-економічного механізму управління інноваційним процесом на залізничному транспорті, в тому числі мотиваційного – для інноваторів (доцільно при цьому враховувати досвід ВАТ „РЖД”).

УДК 338.5:656.611.2

ЗАСАДИ АДАПТАЦІЇ СИСТЕМ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ДО СУЧАСНИХ УМОВ

Наконечний Ю.В., аспірант (ОНМУ)

Висока інтенсивність конкуренції на ринках портової продукції (робіт, послуг), висока мінливість зовнішнього середовища спонукає вітчизняні підприємства портової діяльності виявляти резерви підвищення конкурентоспроможності. Найважливішою передумовою утримання та покращення конкурентних позицій є розвиток персоналу.

У світовій портовій діяльності завдяки використанню цільового капіталу та різних форм приватно-державного партнерства реалізуються масштабні національні та регіональні інвестиційні проекти в сфері портової діяльності, забезпечується розвиток персоналу, що дозволяє ефективно взаємодіяти із клієнтурою, партнерами, іншими економічними суб'єктами.

В процесі розвитку трудового потенціалу портових підприємств головним завданням є забезпечення відповідності його кваліфікації сучасним умовам функціонування організації. Задля забезпечення інноваційного розвитку портового підприємства персоналу обов'язково мають бути притаманні такі характеристики: володіння навичками концептуального мислення, готовність до змін, висока працездатність і адекватне розуміння перспектив розвитку, готовність концентруватися в короткі терміни заради досягнення цілей, готовність до роботи з нечіткими межами і розмиванням функцій, вміння орієнтуватися в системі шляхів розв'язання проблем. Відповідно необхідно створити механізми, які будуть зв'язувати стратегічний розвиток підприємства з розвитком його людських ресурсів. Існують ідеї перетворення портових підприємств на самонавчальні організації.

Серед основних елементів системи